

OLIMPIADA DE MATEMATICĂ

ETAPA LOCALA - 21.02.2016

CLASA A IX A

SOLUȚII ȘI BAREME

Subiectul 1.

a) Arătați că $n^4 > (n-2) \cdot (n-1) \cdot n \cdot (n+1)$, unde n este un număr natural nenul.....2p

b) Calculați $[S]$, unde $S = 1 + \frac{1}{2^4} + \frac{1}{3^4} + \dots + \frac{1}{2016^4}$, unde $[S]$ reprezintă partea întreagă a lui S5p

Prof. Drugan Constantin, Constantinescu Dragoș
C.N. „Alexandru Lahovari”, Rm. Vâlcea

Barem :

a) După calcule se ajunge la $2 \cdot n^2 + n > 2$, $n \geq 1$ evident.....2p

b) Din a) avem că $\frac{1}{n^4} < \frac{1}{(n-2) \cdot (n-1) \cdot n \cdot (n+1)}$

$\frac{1}{3} \left(\frac{1}{(n-2) \cdot (n-1) \cdot n} - \frac{1}{(n-1) \cdot n \cdot (n+1)} \right)$, $n \geq 3$, natural2p

Avem $1 < S = \sum_{k=1}^{2016} \frac{1}{k^4} < 1 + \frac{1}{2^4} + \frac{1}{3} \left(\frac{1}{1 \cdot 2 \cdot 3} - \frac{1}{2015 \cdot 2016 \cdot 2017} \right)$2p

$1 < S < 2$, deci $[S] = 1$1p

Subiectul II

- a) Arătați că în orice triunghi ABC are loc relația $\overrightarrow{OH} = \overrightarrow{OA} + \overrightarrow{OB} + \overrightarrow{OC}$, unde O este centrul cercului circumscris triunghiului iar H este ortocentrul triunghiului.....3p.
- b) Fie ABCD un patrulater înscris în cercul de centru O și care are diagonalele AC și BD perpendiculare. Dacă H_1 și H_2 sunt ortocentrele triunghiurilor ACD și ABC, arătați că $\overrightarrow{BH_2} = \overrightarrow{DH_1}$ 4p

Prof. Drugan Constantin, Constantinescu Dragoș
C.N. „Alexandru Lahovari”, Rm. Vâlcea

Barem :

- a) Relația este binecunoscuta relație a lui Sylvester.
Luăm cazul unui triunghi oarecare ABC, D este diametral opus lui A în cercul circumscris și P este mijlocul laturii BC1p
Patrulaterul BHCD are laturile opuse paralele deci este paralelogram, atunci diagonala HD și latura BC au același mijloc P. Cum, în triunghiul AHD
 $\overrightarrow{AH} = 2 \cdot \overrightarrow{OP}$ iar $OB=OC$ avem $\overrightarrow{OB} + \overrightarrow{OC} = 2 \cdot \overrightarrow{OP}$ 1p
 $\overrightarrow{OB} + \overrightarrow{OC} = \overrightarrow{OH} - \overrightarrow{OA}$ deci $\overrightarrow{OA} + \overrightarrow{OB} + \overrightarrow{OC} = \overrightarrow{OH}$ 1p
- b) Aplicăm relația lui Sylvester pentru triunghiurile ACD și ABC1p
 $\overrightarrow{OA} + \overrightarrow{OC} + \overrightarrow{OD} = \overrightarrow{OH_1}$ respectiv $\overrightarrow{OA} + \overrightarrow{OB} + \overrightarrow{OC} = \overrightarrow{OH_2}$ 1p
 $\overrightarrow{OH_1} - \overrightarrow{OH_2} = \overrightarrow{OD} - \overrightarrow{OB}$, deci $\overrightarrow{H_2H_1} = \overrightarrow{BD}$ 1p
Cum punctele B, D, H_1 și H_2 sunt pe aceeași dreaptă rezultă concluzia.....1p

Subiectul III

- a) Câte progresii aritmetice de numere naturale există cu primul termen 1 și care conțin numărul 45001 ?.....2p
- b) Arătați că nu există progresii aritmetice neconstante de numere naturale cu toți termenii pătrate perfecte.....5p

Prof. Drugan Constantin, Constantinescu Dragoș
C.N. „Alexandru Lahovari”, Rm. Vâlcea

Barem :

a) Fie (a_n) o progresie aritmetică cu primul termen 1 și care conține numărul 45001. Atunci $45001 = 1 + (n-1) \cdot r \Rightarrow (n-1) \cdot r = 45000$, deci r este divizor al lui 45000.....1p

$$45000 = 2^3 \cdot 3^2 \cdot 5^4. \text{ Deci } r = 2^i \cdot 3^j \cdot 5^k, i = \overline{0, 3}, j = \overline{0, 2}, k = \overline{0, 4}$$

r poate lua $4 \cdot 3 \cdot 5 = 60$ de valori, adică sunt 60 de progresii.....1p

b) Presupunem prin absurd că (a_n) este o progresie aritmetică în care toți termenii sunt pătrate perfecte. Atunci există șirul strict crescător

(x_n) , cu $a_n = x_n^2$ unde n este nr. natural nenul2p

Cum $x_{n+1}^2 - x_n^2 = r$ avem $x_{n+1} - x_n \geq 1 \Rightarrow r = (x_{n+1} - x_n) \cdot (x_{n+1} + x_n) \geq 2 \cdot x_n$ 2p

Rezultă că șirul (x_n) este mărginit, fals deoarece (a_n) nu este mărginit.....1p

Subiectul IV.

Fie a,b,c numere reale strict pozitive. Demonstrați că :

$$a^2 + b^2 + c^2 + \frac{a^2}{(b+c)^4} + \frac{b^2}{(a+c)^4} + \frac{c^2}{(a+b)^4} \geq \frac{3}{2} .$$

G.M. Nr 5/2015

Barem :

Se pleacă de la $a^2 + \frac{a^2}{(b+c)^4} \geq \frac{2 \cdot a^2}{(b+c)^2}$ și se obține2p

$$\sum a^2 + \sum \frac{a^2}{(b+c)^4} \geq 2 \cdot \sum \left(\frac{a}{b+c} \right)^2 \dots\dots\dots 1p$$

Aplicăm inegalitatea C.B.S. și obținem

$$\sum \left(\frac{a}{b+c} \right)^2 \geq \frac{1}{3} \cdot \left(\sum \frac{a}{b+c} \right)^2 \dots\dots\dots 2p$$

Cum $\sum \frac{a}{b+c} \geq \frac{3}{2}$ este o inegalitate cunoscută1p

Se obține inegalitatea cerută.....1p